

VAN DER LEEUW STICHTING

Inhoudelijk en Financieel Jaarverslag 2018

Inhoudelijk jaarverslag 2018

Tot vreugde van het bestuur heeft Lieke Wijnia met ingang van 1 april haar taak als coördinator van de stichting opgepakt. De coördinator behartigt het contact met partners van de stichting, verzorgt de communicatie (o.a. via Nieuwsbrief, website en Facebook) en zorgt voor inhoudelijke input. Door haar expertise als onderzoeker en het netwerk dat zij meebracht, heeft ze de functie nieuwe inhoud gegeven.

Het bestuur op locatie

In 2018 heeft het bestuur viermaal vergaderd. Twee bijeenkomsten zijn de moeite waard om hier apart uit te lichten.

Op 1 maart kwam het bestuur bijeen in Pulchri in Den Haag. Dat was ter gelegenheid van het afscheid van Mari Baauw. Het is niet verwonderlijk dat hij als architect in zijn jarenlange bestuurswerk met name aandacht voor (kerk)architectuur aan de dag heeft gelegd. Anders dan in de beginfase van de stichting, die samenviel met de periode van wederopbouw en daarmee van grootschalige kerkbouw, is kerkarchitectuur de laatste decennia een niche geworden. Hoewel Baauw dat graag anders had gezien, nodigde de huidige culturele en maatschappelijke conjunctuur niet uit tot hernieuwd élan in de kerkbouw. Het laatste project waar Baauw samen met o.a. Narda Beunders aan werkte, was een poging een ontwerpwedstrijd op touw te zetten voor een 'kathedraal van de toekomst'. Het bleek moeilijk om daar bij partners de handen voor op elkaar te krijgen en daarmee om het beoogde ambitieniveau te halen.

Ook na het vertrek van Baauw is de expertise van de bestuursleden van de stichting zeer divers. Om die know-how en de ermee verbonden drijfveren beter te leren kennen, heeft het bestuur in juni een vergadering op locatie belegd: er werd vergaderd in het atelier van voorzitter Gijsbert Smit in Rossum; we maakten er kennis met zijn artistieke werk. 's Middags stond een kleine excursie naar fort Nieuw Sint Andries bij Heerewaarden op het programma. Dit fort ligt op de smalle strook land tussen de Maas en de Waal. Smit is één van de initiatiefnemers om op deze plek de relatie tussen landschap, natuur, erfgoed en kunst vorm te geven.

Monnikenwerk 2018

Kunstenaar Anjet van Linge attendeerde onze stichting op het project *Monnikenwerk* dat zij samen met andere kunstenaars en de Stichting Kerk in het Dorp heeft ontwikkeld. Van Linge woont sinds enige tijd in noord-Groningen en is getroffen door de schoonheid van het landschap en de plaats van monumentale kerken daarin. Mee op haar initiatief heeft in de zomer van 2018 een vijftal kunstenaars in vier Groninger kerken gewerkt, om op die manier nieuw licht te laten schijnen op 'de verstilde sacrale ruimte.' De tijdelijke ateliers waren in deze periode op enkele dagen open voor publiek. Het bleek voor de Van der Leeuwstichting

te kort dag om actief aan dit project deel te nemen; de bijdrage moest zich noodgedwongen beperken tot het maken van publiciteit via Nieuwsbrief en website. Maar de intentie is uitgesproken om bij een volgende editie actiever mee te doen aan dit sympathieke project, waarin landschap, kunst en religie in hun samenhang bevraagd en belicht worden. Het bestuur meent dat het project bij uitstek ook voor de donateurs van de stichting de moeite waard is om (samen) te bezoeken.

Genetic Choir

De afgelopen jaren heeft de Van der Leeuwstichting geregeld samengewerkt met het Genetic Choir uit Amsterdam. Dit koor legt zich toe op improvisatie en zoekt daarbij de interactie met de omgeving. De eerste toenadering vond plaats in het kader van het project *Church Songs for the 21st Century* en leidde tot een donateursdag in Amsterdam waarop de betekenis van improvisatie werd verkend. Tijdens de Biënnale Kunst in de Heilige Driehoek in Oosterhout 2017 heeft de stichting een performance van het Genetic Choir geïnitieerd, waarin ook de zusters van Catharinadal participeerden. In 2018 heeft het koor te kennen gegeven de samenwerking graag voort te zetten, met name in het kader van het nieuwe, meerjarige project *(Non)Corpus*, dat als een trilogie gestalte moet krijgen. Het Genetic Choir omschrijft de inzet van het project aldus: “De (Non)Corpus trilogie onderzoekt de relatie tussen het fysieke en het transcendentale in zowel muziekbeleving als levensbeschouwing. Ontstijg je het lichamelijke bij het maken of luisteren naar muziek, of is het juist een volledig fysieke, aardse ervaring?” In eerste instantie heeft de Van der Leeuwstichting als denktank gefungeerd en is met name vanuit de aanwezige expertise op het terrein van kunst en ritueel meegedacht. Ook is er ondersteuning geboden bij een tweetal fondsaanvragen. Bij de verdere ontplooiing van het project zal de stichting meedenken over geschikte locaties en mogelijk participeren in een of meer concrete projecten.

Stations of the Cross (Amsterdam 2019)

Ook de organisatie achter het project Stations of the Cross heeft toenadering gezocht voor samenwerking. Samen met een aantal kunstenaars wil een gelegenheidscollectief van Stichting ArtWay, Visio Divina en de Protestantse Kerk Amsterdam in de veertig dagen voor Pasen op verschillende plaatsen in Amsterdam ‘kruiswegstaties’ maken. De suggestie aan de stichting om te participeren via een performance op een van de locaties heeft het bestuur overgenomen en heeft intussen door bemiddeling van coördinator Lieke Wijnia geresulteerd in een bijdrage door het Genetic Choir bij de kunststatie in De Waalse Kerk. Wijnia zelf zal tijdens Stations of the Cross namens de Van der Leeuwstichting een lezing verzorgen in Museum Ons’ Lieve Heer op Solder.

Van der Leeuw 2020

Het jaar 2020 is het zeventigste sterfjaar van Gerardus van der Leeuw, de naamgever van onze stichting. In het najaar van 2018 zijn we begonnen met het verkennen van mogelijkheden om dit moment te markeren. We realiseren ons dat de betekenis van Van der Leeuw breed en omvattend is. Terwijl de stichting zich vanaf de oprichting heeft toegelegd op kunst en kerk, later kunst en religie, was Van der Leeuw óók politicus en had hij ideeën over hoe de samenleving en hoe onderwijs eruit zou moeten zien. Het besef dat het de moeite waard is de verschillende facetten van Van der Leeuw te belichten is nadrukkelijk gevoed door gesprekken met historicus Wim de Jong. Via zijn onderzoek naar burgerschap en volksverheffing kwam hij Van der Leeuw op het spoor. Op basis van de verkenning hoe we met elkaar op kunnen trekken, heeft De Jong een visiedocument geschreven dat als leidraad voor het vervolg dient. In 2019 zullen er meer partners worden gezocht en zullen de plannen verder worden uitgewerkt. Een interview van Lieke Wijnia met Wim de Jong is via de website van de stichting te lezen.

Onderzoek

De geschiedenis van de Van der Leeuwstichting blijft een dankbaar object van onderzoek. In 2018 verscheen in het *Yearbook for Ritual and Liturgical Studies* het al aangekondigde artikel van Eward Postma over de wijze waarop vanaf 1957 in het Nocturnenproject vorm werd gegeven aan experimenten met liturgie. Het artikel is via de website van de stichting beschikbaar gesteld. Het afgelopen jaar meldde zich bovendien musicus Christiaan Winter met het verzoek om vanwege zijn onderzoek naar de composities van Willem Vogel het archief van de stichting te mogen raadplegen. Dat verzoek is vanzelfsprekend gehonoreerd. Ook de redactie van een nog uit te geven bundel met alle liederen van Willem Barnard heeft zich gemeld voor nadere bestudering van de documentatie van de Nocturnen. Dat verzoek is eveneens ingewilligd.

Nevenactiviteiten

Op 21 juni 2018 participeerde coördinator Lieke Wijnia aan het symposium "The Resurrection of the Lost Image", dat plaatsvond in de Oude Kerk te Amsterdam. Ter gelegenheid van de nieuwe installatie van kunstenaar Giorgio Andreotta Calò (Venetië, 1979) getiteld "Anastasis", verkenden diverse sprekers, onder wie ook Marcel Barnard, de vraag of het mogelijk is om afbeeldingen terug te halen die ten prooi zijn gevallen aan iconoclasme. Welke impact heeft het Iconoclasme op ons huidig denken over beelden? Kan het beeld terugkeren in de kerk? En als dat zo is, verandert de betekenis van het beeld nu de Oude kerk in gebruik is als museum? De vraagstelling sloot direct aan bij de expertise van Wijnia, die zich in haar onderzoek onder meer toelegt op de relatie tussen musea en het sacrale.

Eward Postma (secretaris)

Financieel Jaarverslag 2018

- Jaarrekening 2018

Jaarrekening Van der Leeuw Stichting 2018.xlsx

	2018	2017
	€	€
BATEN		
Donaties	2,021	7,630
Opbrengt verkopen publicaties	13	68
Intrest	13	64
Subsidies, inkomsten donateursdagen	1,000	5,650
Legaten	-	2,500
	<hr/>	<hr/>
Totaal	3,047	15,913
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
LASTEN		
Administratie	209	289
Website en mailings	293	192
Coordinator	1,936	5,156
Projectkosten	61	300
Bestuurskosten_vergaderkosten	483	300
Bestuurskosten_reiskosten	22	543
Liturgiekamer	-	-
Architectuurkamer	-	-
Project Mobiel Altaar	-	1,750
Donateursactiviteiten/bijeenkomsten	(950)	4,936
Boek uitgave (2017: Scope Mobiel Altaar)	-	750
Overige kosten	-	-
Afschrijving debiteuren	-	-
	<hr/>	<hr/>
Totaal	2,055	14,216
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Resultaat (verlies)	992	1,697

Jaarrekening Van der Leeuw Stichting 2018.xlsx

	31-12-2018	31-12-2017	diff 2018-2017
	€	€	€
ACTIVA			
Vorderingen	-	3,000	-3,000
Liquide middelen	85,586	83,674	1,911
Totaal	85,586	86,674	-1,089
PASSIVA			
Eigen Vermogen	45,378	45,378	-
Reserves	36,922	35,929	992 = resultaat 2018
Schulden op korte termijn	3,286	5,367	-2,081
Totaal	85,586	86,674	-1,089
<u>ad Debiteuren</u>			
	2018	2017	
stand per 1 januari	3,000	-	
stand per 31 december	-	3,000	
<u>én specificatie debiteuren 31 december</u>			
Te ontvangen subsidies boekjaar	-	3,000	-3,000
<u>ad Schulden op korte termijn</u>			
	2018	2017	
stand per 1 januari	5,367	6,498	
stand per 31 december	3,286	5,367	
<u>én specificatie schulden 31 december</u>			
te betalen reiskosten	250	454	
te betalen kosten Donateursdagen	-	2,360	
voorziening afsluiting project Mobiel Altaar	2,500	2,500	
coördinator	484		
betaalkosten bank 4e kwartaal	52	53	
totaal	3,286	5,367	-2,081